MIKKELI

Kaupunginjohtajan tervehdys ESE:n Valonjuhlassa 22.10.2021

Hyvää perjantaita ja Valonjuhlaa!

On lokakuu ja ulkona on jo pimeää, vaan ei tietenkään täysin, koska valaisemme ympäristömme sähköllä, kuten Mikkelissä on nyt tehty 120 vuoden ajan. Lämpimät onnitteluni kaupungin konserniyhtiö ESE:lle merkkivuoden saavuttamisesta!

ESE:n oma historiikki kertoo, että ennen 1900-luvun alkua katuvalaistuksen järjestämistä oli pohdittu Mikkelissä jo 1860-luvulta lähtien. 1880-luvulla maistraatti puuttui jahkailuun ja esitti kaupungille, että kadut valaistaisiin, koska sillä tavalla estettäisiin pimeän ajan rötöstelyjä. Kustannuksista ei kuitenkaan päästy ihan heti yksimielisyyteen.

Historian kirjat kertovat, että 23.10.1901 oli pitkään odotettu hetki, josta lähtien mikkeliläiset saivat kävellä sähkövalaistuksen alla, jota tuotti sähkölaitoksen valomylly. Sähkölaitoksen osakeyhtiö oli perustettu tuolloin vain vuotta aiemmin.

Mikkelissä uuden valaistustekniikan käyttäminen alkoi hieman kitsastellen. Ensin katujen valaistusta rajoitettiin milloin mihinkin syyhyn vedoten, talous tietysti mielessä. Osa lampuista sammutettiin jo kello 22 ja loput aamuyhdeltä. Sitten, muutama vuosi myöhemmin, ajateltiin, että talven lumi antaa tarpeeksi valoa, joten lamppuja voi säästää sillä perusteella. Kuitenkin vuonna 1908 poliisi huolestui kaupungin turvallisuudesta ja kuvernöörin määräyksestä kaupunginvaltuusto päätti jatkaa katujen valaistusta aina aamuneljään asti.

Mikkelin sähkölaitos, myöhemmin Etelä-Savon Energia, oli 1900-luvun alussa ensimmäinen eteläsavolainen kaupunkisähkölaitos. Kyseessä on edelläkävijä. Alueen maaseudunkin varhaisimmat sähköistymishankkeet käynnistyivät samoihin aikoi-

hin. Esimerkiksi vuonna 1910 toimintansa aloittivat Läsäkosken vesivoimalaitos Mikkelin maalaiskunnassa ja Hirvensalmen Kissakosken voimalaitos. Sähköistyminen lisääntyi vauraammissa kodeissa 1910-luvulta lähtien ja 1930-luvulla sähkövalot olivat Suomen kaupungeissa hyvin yleisiä.

Arvoisa juhlaväki

Tämän vuoden syksyllä yksi maamerkki poistui Mikkelin kantakaupungista, kun ESE:n vanhan sähkölaitoksen vuonna 1986 pystytetty piippu kaadettiin hallitusti maan tasalle. Yhtiön päämaja on nykyisin Rantakylässä ja vanhalle tontille keskustaan on tulossa kerrostalorakentamista.

Sähkön tuottaminen ja mikkeliläisten arjen ja juhlan valaiseminen jatkuvat edelleen. Toivotan kaikille valoisaa ja mukavaa iltaan Valonjuhlan merkeissä!